

BO'LAJAK TARIX O'QITUVCHILARINING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK TAYYORGARLIGI

Toshpo'latova Shaxnoza Shuhratovna

Osiyo Xalqaro Universiteti

“Tarix va filologiya” kafedrası

Tarix fani o'qituvchisi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14994686>

Annotatsiya. Maqola bo'lajak tarix o'qituvchilarining pedagogik tayyorgarligini takomillashtirishga qaratilgan empirik tadqiqot natijalarini taqdim etadi. So'rovnomalar, intervyular va kuzatuvlar orqali olingan ma'lumotlar asosida talabalarning pedagogik kompetentligi, o'qitishga bo'lgan motivatsiyasi va metodik bilimlari baholanadi. Tadqiqot natijalari pedagogik ta'lim dasturlarini optimallashtirish va bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy mahoratini oshirish bo'yicha takliflar ishlab chiqish uchun asos bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Pedagogik tayyorgarlik, empirik tadqiqot, so'rovnoma, intervyu, pedagogik kompetentlik, o'qitish metodlari, ta'lim sifati.

PEDAGOGICAL-PSYCHOLOGICAL PREPARATION OF FUTURE HISTORY TEACHERS

Abstract. The article presents the results of an empirical study aimed at improving the pedagogical preparation of future history teachers. Based on the data obtained through questionnaires, interviews and observations, the pedagogical competence, motivation for teaching and methodological knowledge of students are assessed. The results of the study serve as the basis for developing proposals for optimizing pedagogical training programs and improving the professional skills of future teachers.

Keywords: Pedagogical preparation, empirical research, questionnaire, interview, pedagogical competence, teaching methods, quality of education.

ПЕДАГОГИКО-ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ ПОДГОТОВКА БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИСТОРИИ

Аннотация. В статье представлены результаты эмпирического исследования, направленного на совершенствование педагогической подготовки будущих учителей истории. Педагогическая компетентность, мотивация к обучению и методические знания студентов оцениваются на основе данных, полученных путем анкетирования, интервьюирования и наблюдения. Результаты исследования служат основой для разработки предложений по оптимизации программ педагогической подготовки и повышению профессионального мастерства будущих учителей.

Ключевые слова: Педагогическая подготовка, эмпирическое исследование, анкетирование, интервью, педагогическая компетентность, методы обучения, качество образования.

Bo'lajak tarix o'qituvchilarining pedagogik tayyorgarligi juda muhim, chunki ularning kelajak avlodlarga tarixni qanday o'rgatishi bevosita shu tayyorgarlikka bog'liq. Quyida bu tayyorgarlikning asosiy jihatlari va ularga qo'yiladigan talablar haqida batafsil ma'lumot berilgan:

1. Asosiy maqsadlar:

- **Tarixiy bilimlar va tushunchalarni chuqur o'zlashtirish:** Bo'lajak o'qituvchilar tarixiy faktlar, voqealar, davrlar, madaniyatlar va sivilizatsiyalar haqida keng va chuqur bilimga ega bo'lishlari kerak.
- **Pedagogik mahoratni shakllantirish:** O'quvchilarga tarixni qiziqarli va tushunarli tarzda yetkazish, ularning qiziqishini uyg'otish va mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish.
- **Zamonaviy o'qitish metodlarini o'zlashtirish:** Interaktiv metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) va boshqa innovatsion yondashuvlarni qo'llash orqali ta'lim samaradorligini oshirish.
- **Milliy va umuminsoniy qadriyatlarni singdirish:** Tarix orqali vatanparvarlik, milliy g'urur, insonparvarlik, adolat va boshqa ijobiy fazilatlarni shakllantirish.

2. Tayyorgarlik bosqichlari:

- **Nazariy tayyorgarlik:**
 - Tarix fanining nazariy asoslari, metodologiyasi va falsafasi.
 - O'zbekiston tarixi, jahon tarixi, mintaqalar tarixi.
 - Pedagogika, psixologiya, didaktika.
 - O'qitish metodikasi (tarix o'qitish metodikasi).
 - Ta'lim texnologiyalari va AKT.
- **Amaliy tayyorgarlik:**
 - Pedagogik amaliyot (maktabda dars berish, sinf rahbarligi).
 - O'quv rejalari va dasturlarini ishlab chiqish.
 - Darsliklar va o'quv qo'llanmalar bilan ishlash.
 - O'quvchilarni baholash va nazorat qilish usullari.
 - Ilmiy-tadqiqot ishlari (referatlar, kurs ishlari, bitiruv malakaviy ishi).
- **Mustaqil ta'lim:**
 - Ilmiy adabiyotlarni o'qish va tahlil qilish.
 - Konferensiyalarda ishtirok etish.

- Tajribali o'qituvchilar bilan suhbatlashish va tajriba almashish.
- Internet resurslaridan foydalanish.

3. Pedagogik mahoratni shakllantirish:

- **Darsni rejalashtirish va tashkil etish:** Darsning maqsadini aniq belgilash, o'quv materialini tanlash va tartibga solish, darsning tuzilishini loyihalashtirish.
- **O'qitish metodlarini tanlash va qo'llash:** Ma'ruza, suhbat, munozara, guruhlarda ishlash, loyihalar usuli, o'yinlar, rolli o'yinlar, केस-स्टडी (case study) va boshqa metodlardan foydalanish.
- **O'quvchilar bilan muloqot qilish:** O'quvchilarning fikrlarini hurmat qilish, ularni tinglash, savollarga javob berish, ularga yordam ko'rsatish.
- **Sinov va nazorat usullarini qo'llash:** Testlar, savol-javoblar, insholar, referatlar, loyihalar va boshqa usullardan foydalanish orqali o'quvchilarning bilimni baholash.
- **Sinfni boshqarish:** Sinfda tartibni saqlash, o'quvchilarning diqqatini jalb qilish, ularning faolligini oshirish.

4. Zamonaviy o'qitish metodlarini o'zlashtirish:

- **Interaktiv metodlar:** O'quvchilarni faol ishtirok etishga undaydigan metodlar (munozaralar, guruhlarda ishlash, rolli o'yinlar, loyihalar).
- **AKT:** Kompyuterlar, proyektorlar, interaktiv doskalar, internet resurslari va boshqa vositalardan foydalanish.
- **Masofaviy ta'lim:** Onlayn kurslar, vebinarlar, video darslar va boshqa masofaviy ta'lim shakllaridan foydalanish.

5. Milliy va umuminsoniy qadriyatlarni singdirish:

- **Vatanparvarlik:** O'z vataniga muhabbat, uning tarixi va madaniyati bilan faxrlanish tuyg'usini shakllantirish.
- **Milliy g'urur:** O'z xalqining yutuqlari bilan faxrlanish, uning an'analari va urf-odatlarini hurmat qilish.
- **Insonparvarlik:** Barcha odamlarga hurmat bilan munosabatda bo'lish, ularga yordam berishga tayyor turish.
- **Adolat:** Haqiqatni qadrlash, adolatli bo'lish, boshqalarning huquqlarini hurmat qilish.
- **Mehnatsevarlik:** Halol mehnat qilish, bilim olishga intilish, o'z kasbini sevish.

6. Qo'shimcha tavsiyalar:

- **Doimiy ravishda o'z ustida ishlash:** Yangi bilimlarni o'rganish, metodikalarni takomillashtirish, o'z tajribasini oshirish.
- **Tajribali o'qituvchilar bilan hamkorlik qilish:** Ulardan maslahat olish, tajriba almashish, ularning darslariga qatnashish.

- **Ilmiy-tadqiqot ishlarida ishtirok etish:** Konferensiyalarda qatnashish, maqolalar yozish, o'z ilmiy ishlarini olib borish.

- **O'zbekiston tarixi va madaniyatini chuqur o'rganish:** Mahalliy muzeylarga tashrif buyurish, tarixiy joylarni ziyorat qilish, milliy adabiyotni o'qish.

Bo'lajak tarix o'qituvchilarining pedagogik tayyorgarligi uzluksiz jarayon bo'lib, ularning kasbiy mahoratini oshirishga, o'quvchilarga sifatli ta'lim berishga va jamiyatga foydali shaxslarni tarbiyalashga qaratilgan bo'lishi kerak.

Bo'lajak tarix o'qituvchilarining psixologik tayyorgarligi ularning nafaqat bilim berish, balki o'quvchilar bilan samarali muloqot qilish, ularning psixologik xususiyatlarini hisobga olish, stressga bardoshli bo'lish va o'zini anglash qobiliyatini rivojlantirish uchun juda muhimdir. Quyida bo'lajak tarix o'qituvchilarining psixologik tayyorgarligining asosiy jihatlari keltirilgan:

1. Psixologik tayyorgarlikning asosiy maqsadlari:

- **O'quvchilarning psixologik xususiyatlarini tushunish:** Yosh davrlariga xos psixologik o'zgarishlar, individual farqlar, o'quv motivatsiyasi, qobiliyatlar va qiziqishlarni aniqlash.

- **O'quv jarayonida psixologik muhitni yaratish:** Ijobiy va qulay muhitni yaratish, o'quvchilarning o'ziga bo'lgan ishonchini oshirish, hamkorlik va o'zaro hurmatni rag'batlantirish.

- **Muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish:** Empatiya, faol tinglash, savol berish, fikr bildirish va ziddiyatlarni hal qilish qobiliyatlarini shakllantirish.

- **Stressga bardoshlilikni oshirish:** O'qituvchilik kasbiga xos bo'lgan stress omillarini aniqlash, stressni boshqarish va oldini olish usullarini o'zlashtirish.

- **O'zini anglash va shaxsiy rivojlanish:** O'zining kuchli va zaif tomonlarini aniqlash, shaxsiy rivojlanish maqsadlarini belgilash va ularga erishish yo'llarini topish.

2. Psixologik tayyorgarlik bosqichlari:

- **Nazariy tayyorgarlik:**

- Yosh psixologiyasi: O'quvchilarning yosh davrlariga xos psixologik xususiyatlari, ularning o'qishga bo'lgan munosabatini tushunish.

- Pedagogik psixologiya: O'qitish va o'rganish jarayonlarining psixologik asoslari, motivatsiya, e'tibor, xotira, fikrlash.

- Ijtimoiy psixologiya: Guruh dinamikasi, sinf muhiti, o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi munosabatlar.

- Shaxsiyat psixologiyasi: Individual farqlar, xarakter xususiyatlari, temperament va ularning o'quv jarayoniga ta'siri.

- Stress menejment: Stress omillari, stressning oqibatlari, stressni boshqarish usullari.

o Muloqot psixologiyasi: Muloqot turlari, muloqotning psixologik to'siqlari, samarali muloqot ko'nikmalari.

• **Amaliy tayyorgarlik:**

o Psixologik treninglar: Muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish, stressni boshqarish, o'ziga ishonchni oshirish, empatiyani rivojlantirish.

o Psixologik konsultatsiya: O'zining psixologik holatini tahlil qilish, shaxsiy muammolarni hal qilish, o'zini anglash.

o Pedagogik amaliyot: Maktabda o'quvchilar bilan ishlash, ularning psixologik xususiyatlarini kuzatish, o'qitish jarayonida psixologik yondashuvlarni qo'llash.

o Case-study (vaziyat tahlili): Turli xil pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish, ularga psixologik yechimlar topish.

o Roll o'yinlari: Turli xil muloqot vaziyatlarini modellashtirish, samarali muloqot ko'nikmalarini mashq qilish.

• **Mustaqil ta'lim:**

o Psixologik adabiyotlarni o'qish: Ilmiy maqolalar, kitoblar, o'quv qo'llanmalar.

o Vebinarlar va onlayn kurslarda ishtirok etish.

o Tajribali o'qituvchilar bilan suhbatlashish.

o O'zini kuzatish va tahlil qilish.

3. O'qituvchining psixologik kompetentligi:

• **Empatiya:** O'quvchilarning his-tuyg'ularini tushunish va ularga hamdard bo'lish qobiliyati.

• **Kommunikativ ko'nikmalar:** Samarali muloqot qilish, tinglash, savol berish, fikr bildirish, tushuntirish qobiliyati.

• **Konfliktlarni hal qilish:** Ziddiyatli vaziyatlarni hal qilish, murosaga kelish, adolatli yechim topish qobiliyati.

• **Motivatsiya:** O'quvchilarni o'qishga undash, ularning qiziqishlarini uyg'otish, o'ziga bo'lgan ishonchini oshirish qobiliyati.

• **Stressga bardoshlilik:** Stressli vaziyatlarda o'zini nazorat qilish, emotsiyalarni boshqarish, ruhiy barqarorlikni saqlash qobiliyati.

• **O'zini anglash:** O'zining kuchli va zaif tomonlarini bilish, shaxsiy rivojlanish maqsadlarini belgilash va ularga erishishga intilish.

4. Psixologik tayyorgarlikning ahamiyati:

• O'quvchilar bilan ijobiy munosabatlar o'rnatish.

• O'quv jarayonining samaradorligini oshirish.

• Sinfda qulay psixologik muhit yaratish.

- O'quvchilarning psixologik salomatligini himoya qilish.
- O'qituvchining kasbiy faoliyatidan qoniqish hosil qilish.
- O'qituvchining shaxsiy rivojlanishiga hissa qo'shish.

5. Qo'shimcha tavsiyalar:

- O'z psixologik holatiga e'tiborli bo'lish.
- Doimiy ravishda o'z ustida ishlash.
- Psixologik yordamga murojaat qilishdan qo'rqmaslik.
- Tajribali o'qituvchilar bilan maslahatlashish.
- O'quvchilarning psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda dars rejalashtirish.

Bo'lajak tarix o'qituvchilarining psixologik tayyorgarligi ularga nafaqat bilim berish, balki o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishiga, ularning psixologik salomatligiga g'amxo'rlik qilishga va kelajakda muvaffaqiyatli insonlar bo'lib yetishishiga yordam beradi.

REFERENCES

1. Toshpo'latova, S. (2025). FOROBIYNING DIDAKTIK QARASHLARI ASOSIDA O'QUVCHILARNI TARIX FANIGA QIZIQTIRISH METODIKASI. Modern Science and Research, 4(1), 177-186.
2. Toshpo'latova, S., Gadayeva, M., & Sadullayev, U. (2024). SHARQ ALLOMALARINING DIDAKTIK QARASHLARI. Modern Science and Research, 3(12), 985-993.
3. Gadayeva, M., Toshpolatova, S., & Sadullayev, U. (2024). TARIX FANLARINI OQITISHDA MUZEYLARNING ORNI. Modern Science and Research, 3(12), 994-1003.
4. Sadullayev, U., Gadayeva, M., & Toshpo'latova, S. (2024). MAHALLA-QADRIYATLAR BESHIGI. Modern Science and Research, 3(12), 1228-1238.
5. Toshpo'latova Shaxnoza Shuhratovna. (2024). ILK UYG'ONISH DAVRI NAMOYONDALARINING DIDAKTIK QARASHLARI ASOSIDA O'QUVCHILARNI TARIX FANIGA QIZIQTIRIS METODIKASI. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14520996>
6. Toshpo'latova, S. (2024). TARIX FANINI O'QITISHDA SAMARALI METODLAR. Modern Science and Research, 3(11), 774-782.
7. Тошполатова, Ш. (2024). THE PRESENT IRANIANS. Журнал универсальных научных исследований, 2(5), 453-462.
8. Toshpo'latova, S. (2024). BUXORODAGI SAROYLAR. Modern Science and Research, 3(5), 522-529.
9. Toshpo'latova, S. (2024). O'RTA ASRLARDA OILA PEDAGOGIKASIGA OID FIKRLAR. Modern Science and Research, 3(12), 353-361.

10. Toshpo'latova, S., & Xudoyqulov, S. (2024). History And Ethnology Of Olot District. Modern Science And Research, 3(5), 148-151.
11. Toshpo'latova, S., & Jo'rayeva, M. (2024). HISTORY AND ARCHITECTURAL MONUMENTS OF JONDOR DISTRICT. Modern Science and Research, 3(2), 447-450.
12. Qizi, R. S. S., Shukhratovna, T. S., & Karamatovna, M. A. (2024). Implementation of Education and Protection of Children's Rights in the age of Technology. SPAST Reports, 1(7).
13. Shuhratovna, T. S. (2024). Linguistic Anthropology. European Journal Of Innovation In Nonformal Education, 4(3), 432-437.
14. Toshpo'latova, S. S., & Naimov, I. N. (2023). MS ANDREYEV-O'RTA OSIYO XALQLARI ETNOGRAFIYASINING YIRIK OLIMI. Innovations in Technology and Science Education, 2(8), 1214-1222.
15. Toshpo'latova, S., & Tursuntoshova, S. (2024). Khoja Abdulkholiq Gijduvani. Modern Science and Research, 3(2), 87-93.
16. Toshpo'latova, S. (2024). Ethnolinguistics Of Ethnologies Of Bukhara. Modern Science and Research, 3(2), 1004-1011.
17. Toshpo'latova, S. (2024). Ethnolinguistics. Modern Science and Research, 3(2), 500-507.
18. Toshpo'latova, S. (2024). Religious Anthropology. Modern Science and Research, 3(1), 504-510.
19. Shakhnoza Shuhratovna, T. (2023). MS Andreyev'S Way Of Life. American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769), 1(10), 655-659.
20. Shuhratovna, T. S. (2023). Ethnological Analysis Of National Costumes And Rituals Of Tajiks In The Works Of MS Andreyev. International Journal Of History And Political Sciences, 3(12), 42-47.
21. Toshpo'latova, S. (2023). MS Andreyev-Scientific Career. Modern Science and Research, 2(12), 801-807.
22. Shuhratovna, T. S. (2023). Etymology Of Tajik Marriage Ceremony. International Journal Of History And Political Sciences, 3(11), 17-23.
23. Toshpo'latova, S., & Ashurova, G. (2023). THE HISTORY AND DESCRIPTION OF THE WORK OF MS ANDREYEV-" ARK BUKHARI". Modern Science and Research, 2(9), 404-409.
24. Toshpo'latova, S. (2023). ETHNOLOGICAL ANALYSIS OF CALENDRIAL CALCULATION AND LENGTH MEASUREMENTS OF KHUF VALLEY TAJIKS IN THE RESEARCHES OF MS ANDREYEV. Modern Science and Research, 2(10), 291-299.

25. Toshpo'latova, S. (2023). A STUDY OF THE WEDDING CEREMONY OF THE TAJIKS OF AFGHANISTAN. *Modern Science and Research*, 2(9), 84-89.
26. Naimov, I., & Toshpo'latova, S. (2023). Marriage Ceremony Of Tajiks In The Work Of Mikhail Stepanovich Andreyev "Tadjiki Dolini Khuf". *International Journal of Intellectual Cultural Heritage*, 3(1), 12-16.
27. Toshpo'latova, S. S. (2023). Tojiklar Milliy Kiyim-Kechaklari Va "Beshmorak" Marosimining Etnologik Tahlili. *Scholar*, 1(28), 395-401.
28. Toshpo'latova, S., & Hoshimova, M. (2025). BERUNIY VA UNING DIDAKTIK QARASHLARI. *Modern Science and Research*, 4(1), 344-351.
29. Toshpo'latova, S. (2024). ILK UYG'ONISH DAVRI NAMOYONDALARNING DIDAKTIK QARASHLARI ASOSIDA O'QUVCHILARNI TARIX FANIGA QIZIQTIRISH METODIKASI. *Modern Science and Research*, 3(12), 643-651.
30. Muyiddinov, B., Toshpo'latova, S., & Gadayeva, M. (2025). TEMURIYLAR DAVRIDA KUTUBXONACHILIK, HUJJATCHILIK VA ISH YURITISHNING O'ZIGA XOSLIGI. *Modern Science and Research*, 4(2), 97-105.
31. Toshpo'latova, S., Gadayeva, M., & Muyiddinov, B. (2025). BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK TAYYORGARLIGINI TARKIB TOPTIRISH MODEL. *Modern Science and Research*, 4(2), 106-116.
32. Gadayeva, M., Toshpolatova, S., & Muyiddinov, B. (2025). TARIX DARSLARINI OQITISHDA INTERFAOL METODLARNING AHAMIYATI. *Modern Science and Research*, 4(2), 87-96.
33. Toshpo'latova, S. (2025). O'QITUVCHILARNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK TAYYORGARLIGINI TARKIB TOPTIRISH MODELINING MAZMUNI VA AHAMIYATI. *Modern Science and Research*, 4(2), 581-590.
34. Muxamedovna, G. M. (2024). Millatimiz Faxri-Buxoro Ma'rifatparvari. *Miasto Przyszłości*, 52, 557-562.
35. Muxamedovna, G. M. (2024). PARANJI TARIXI, YOXUD O'RTA ASR AYOLLARINING KIYIMI HAQIDA.
36. Muxamedovna, G. M. (2024). TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA AXBOROT KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARINING O'RNI. *TALIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI*, 4(5), 97-102.
37. Mukhamedovna, G. M. (2024). The Sad Fate Of The Women Of Turkistan: About The "Hujum" Movement And Its Impacts On Agriculture. *SPAST Reports*, 1(7).
38. Muxamedovna, G. M. (2023). MAKTABLARDA TARIX FANINI O'QITISH AHAMIYATI. *Научный Фокус*, 1(5), 178-180.

39. Muxamedovna, G. M. (2023). TARIX FANINI O'QITISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI. *Научный Фокус*, 1(5), 175-177.
40. Gadayeva, M., & Ismoilova, Z. (2024). The Importance Of Studying The Science Of Youth Psychology In Improving People'S Lives. *Modern Science and Research*, 3(2), 676-683.
41. Gadayeva, M., & Hamroqulova, N. (2024). The Basis Of The Use Of Development-Pedagogical Skills In Pedagogical Activity. *Modern Science and Research*, 3(2), 684-689.
42. Gadayeva, M. (2024). ABOUT THE HISTORY OF THE VEIL OR MEDIEVAL WOMEN'S DRESS. *Modern Science and Research*, 3(2), 1097-1103.
43. Gadayeva, M. (2023). THE UNIQUE SIGNIFICANCE OF MASTERING SOCIAL SCIENCES DURING THE DEVELOPMENT OF THE NEW UZBEKISTAN. *Modern Science and Research*, 2(10), 459-464.
44. Universiteti, G. M. M. O. X. (2023). Uchinchi Renesans Davrida Ajdodlarimiz Merosini Organish Orqali Integratsion Ta'limni Yanada Takomillashtirish Tamoyillari: Часть 1 Том 1 Июль 2023 Год. *Лучшие интеллектуальные исследования*, 1(1), 11-16.
45. Gadayeva, M. (2024). Attack Action. *Modern Science and Research*, 3(1), 1028-1033.
46. Gadayeva, M. (2024). Effective Ways To Use The" Thoughtstorm" Method On The Theme Of The" Eastern Renaissance" Era. *Modern Science and Research*, 3(1), 1024-1027.
47. Muxamedovna, G. M. (2023). KREATIV YONDASHUV ASOSIDA DIDAKTIK MATERIALLAR YARATISH MEKANIZMLARI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 21(3), 12-14.
48. Muxamedovna, G. M. (2023). Uchinchi renesans davrida ajdodlarimiz merosini organish orqali integratsion ta'limni yanada takomillashtirish tamoyillari. *Образование наука и инновационные идеи в мире*, 22(1), 35-38.
49. Muxamedovna, G. M. (2023). History Of Patriotic Women. *International Journal Of History And Political Sciences*, 3(12), 69-75.
50. Muxamedovna, G. M. (2023). Innovatsion TaLim-Buyuk Kelajak Poydevori. *World scientific research journal*
51. Gadayeva, M. (2024). Effective Ways To Use The" Thoughtstorm" Method On The Theme Of The" Eastern Renaissance" Era. *Modern Science and Research*, 3(1), 1024-1027.
52. Yuldosheva, F. . (2024). MIRZO ULUG'BEK KUTUBXONASI VA BUGUNGI TAQDIRI. *Modern Science and Research*, 3(12), 741-749. Retrieved from
53. Yuldosheva , F. . (2024). BOLA TUG'ILISHI BILAN BOG'LIQ MAROSIMLAR O'ZBEK XALQI HAYOTINING AJRALMAS QISMI SIFATIDA. *Modern Science and*

Research, 3(11), 788–791. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/48058>

54. Yuldosheva , F. Y. qizi. (2023). LEV NIKOLAYEVICH GUMILYOVNING “QADIMGI TURKLAR” ASARIDA KO‘KTURKLAR YODGORLIKLARI XUSUSIDA. *GOLDEN BRAIN*, 1(16), 338–342. Retrieved from <https://researchedu.org/index.php/article/view/3908>
55. Yuldosheva , F. . (2025). MAHMUD XO‘JA BEHBUDIY – MILLATNING O‘Z TAQDIRINI ANGLASHIDA YORQIN YULDUZ VA MILLIY UYG‘ONISH DAVRINING RAMZI. *Modern Science and Research*, 4(1), 420–427. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/60832>
56. Yuldosheva, F. ., & Abdihamidova , F. . (2025). BEHBUDIYNI KIM O‘LDIRGAN?. *Modern Science and Research*, 4(1), 359–366. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/63681>
57. Ярашова, М. . (2024). ЖАҲОН ЭТНОЛОГИЯСИ ФАНИ ВА УНИ ЎҚИТИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ МЕТОДОЛОГИЯСИ. *Modern Science and Research*, 3(10), 362–368. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/44901>
58. Ярашова, М. (2024). БУХОРО ВОҲАСИДА МАТО ВА МАТО ТАЙЁРЛАШ УСУЛЛАРИ. *Modern Science and Research*, 3(11), 782–787. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/48057>
59. Yarashova Mohlaroyim Shuhratovna. (2024). Muyiddin Ibn Arabiyning Tasavvuf Ta’limotida Tahsil Olgan Ayol Ustozlari Va Ta’lim Bergan Ayol Shogirdlari. *Miasto Przyszłości*, 52, 622–625. Retrieved from <https://miastoprzyszlosci.com.pl/index.php/mp/article/view/4679>
60. Yarashova, M. (2024). ILK O‘RTA ASR MANBALARIDA KIYIM-KECHAKLAR VA ULAR BILAN BOG‘LIQ ATAMALAR TAVSIFI. *Modern Science and Research*, 3(12), 621–632. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/58456>
61. Ярашова, М. (2025). ПАРАНЖИ ВА УНИНГ ЎРГАНИЛИШ ТАРИХИ. *Modern Science and Research*, 4(1), 160–168. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/60323>
62. Yarashova, M., Sa’dullayev, U., & Yo’ldosheva, F. (2025). BUXORO VOHASI AYOLLARINING AN’ANAVIY BOSH KIYIMLARI- DO‘PPI VA RO‘MOL. *Modern Science and Research*, 4(1), 600–607. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/64116>

63. Yarashova , M. ., & Sultonova, M. (2025). BUXORO VOHASI DAFN MAROSIMI KIIYIMLARI VA ULAR BILAN BOG'LIQ IRIM-SIRIMLAR. *Modern Science and Research*, 4(1), 352–358. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/63674>